

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **I. Z.,** zast. JUDr. Milošem Červinkou, advokátem, se sídlem Praha 1, Haštalská 27, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2004, č. j. 7 Az 132/2003 - 38,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 18. 3. 2003, č. j. OAM-9100/VL-11-ZA08-2001. Tímto rozhodnutím žalovaného nebyl stěžovatelce udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 ani § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně bylo vysloveno, že se na cizinku nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Stěžovatelka v kasační stížnosti požádala i o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí, pak stěžovatelka namítala nesprávné posouzení skutkového stavu. Uváděla, že byla vystavena hrubému tlaku a násilí ze strany soukromých osob, přičemž neexistuje možnost domoci se ochrany proti takovému jednání u státních orgánů; brojila i proti neudělení překážky vycestování. Požadovala, aby napadané rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

V následném rozsudku došel Městský soud v Praze, obdobně jako správní orgán, k závěru, že stěžovatelka domovskou zemi neopustila z důvodů upravených zákonem o azylu, t. j. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu); o azyl žádá z důvodu nezákonného jednání soukromých osob, se svými problémy se na místní státní orgány účinně neobrátila. Z hlediska takto uváděných důvodů žádosti o udělení azylu se městský soud zcela ztotožnil s právním názorem a závěrem žalovaného správního orgánu, že tyto důvody nelze podřadit pod důvody uvedené v § 12 zákona o azylu. Na základě výše uvedeného pak posoudil i neudělení překážky vycestování, přičemž dovodil, že zde nejsou okolnosti vymezené § 91 zákona o azylu. Na základě výše uvedeného pak žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka kasační stížnost, a to z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 pod písm. a), b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). K prvnímu z písmen citovaného zákonného ustanovení uvedla, že soud nesprávně posoudil ustanovení § 12 zákona o azylu, neb v domovské zemi byla i se svým manželem v důsledku podnikatelské činnosti vydírána mafií, přičemž domovské orgány jim nebyly schopny poskytnout ochranu; možnost domoci se ochrany u státní moci je toliko teoretická, v praxi neexistující. K písmeni b) § 103 odst. 1 s. ř. s. pak uvedla, že správní orgán porušil § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 46 správního řádu, neb si nezajistil dostatek informací o vydírání podnikatelů, jakož i o reálném fungování státní ochrany. Závěrem pak na základě výše uvedeného dovozovala i existenci překážek vycestování; svou argumentaci opírala i o mezinárodní závazky České republiky, zejména Evropskou úmluvu o lidských právech a její článek 8.

Navrhovala, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek a napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze bylo zrušeno.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém popíral oprávněnost podané kasační stížnosti; žádnou z námitek neshledal důvodnou. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatelka je zastoupena advokátem.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu posuzovat, zda měl být stěžovatelce azyl udělen, nýbrž je jeho úkolem pouze posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvod či důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s., specifikované stěžovatelkou.

S ohledem na to, že stěžovatelka za důvod kasační stížnosti nejprve označila důvod vymezený pod písm. a) § 103 odst. 1 s. ř. s, tedy nesprávné právní posouzení právní otázky soudem, je třeba se nejprve vyjádřit k významu tohoto důvodu. Nejvyšší správní soud především obecně poznamenává, že nesprávné posouzení právní otázky může spočívat buď v tom, že soud při svém rozhodování aplikoval na posuzovanou věc jiný právní předpis, než měl správně použít, a pro toto pochybení je výrok soudu v rozporu s příslušným ustanovením toho kterého právního předpisu, nebo v tom, že soudem byl sice aplikován správný právní předpis, avšak nebyl správně vyložen. O nesprávné posouzení právní otázky může jít také tehdy, pokud by byl vyvozen nesprávný právní závěr z jinak správně zjištěného skutkového stavu věci, nebo je sice učiněn správný právní závěr, ale v odůvodnění rozhodnutí je nesprávně prezentován.

Taková pochybení však Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí Městského soudu v Praze neshledal.

Stěžovatelka konkretizovala své námitky ve spojení s označeným stížnostním bodem tak, že soud nesprávně posoudil ustanovení § 12 zákona o azylu, neb v domovské zemi byla i se svým manželem v důsledku podnikatelské činnosti vydírána mafií, přičemž domovské orgány nebyly schopny poskytnout ochranu; možnost domoci se ochrany u státní moci je toliko teoretická, v praxi neexistující.

K této skupině námitek je podle Nejvyššího správního soudu nejprve třeba uvést, že podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z předloženého správního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil následující podstatné skutečnosti: Z návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 13. 9. 2001 vyplynulo, že stěžovatelka jako důvod opuštění domovské země uváděla problémy s mafií, a to vyhrožování. Z protokolu o pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu ze dne 7. 10. 2002 potom vyplynulo, že manžela stěžovatelky na ulici zbili neznámí lidé; se svými problémy se obrátili na místní milici v Leninském obvodě, která však žádost o prošetření podle stěžovatelky nepřijala. Manžel byl pak napadnut ještě jednou, tentokrát se na milici již neobrátili. Stejně tak se neobrátil na nadřízené orgány místní milice, a ani na jiné státní orgány. Žádné důkazy o tom, že by se obrátili na místní milici, která by jejich žádost odmítla, stěžovatelka nepředložila. Z protokolu dále vyplynulo, že žádné jiné problémy stěžovatelka v domovské zemi neměla. Na závěr protokolu pak stěžovatelka svým podpisem stvrdila, že byla seznámena s obsahem protokolu, (vedeného za přítomnosti tlumočníka) v ruském jazyce, souhlasí s ním a nežádá doplnění ani změny. Stěžovatelka byla rovněž vyrozuměna o tom, jaké informace, dokumenty má správní orgán k dispozici při posuzování situace v domovské zemi stěžovatelky; stěžovatelka seznámení s těmito informacemi, dokumenty odmítla, ani je nijak nedoplnila.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatelky, vycházel správní orgán, jakož i Městský soud v Praze, a jejich závěr o tom, že stěžovatelka v žádosti neuvedla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených zákonem o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného

v průběhu správního řízení. Nejvyšší správní soud s těmito závěry rovněž souhlasí a s odkazem na svou konstantní judikaturu, a stejně tak na znění ustanovení § 2 odst. 5 zákona o azylu, doplňuje, že vyhrožování a fyzické napadání ze strany soukromé osoby, navíc za situace, kdy se stěžovatelka se svými problémy účinně neobrátila na domovské orgány, nelze považovat za důvod pro udělení azylu.

V označeném stížnostním důvodu, tedy ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak Nejvyšší správní soud stěžovatelce nepřisvědčil.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pak lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejprve je podle Nejvyššího správního soudu třeba se vyjádřit k významu jednotlivých částí tohoto stížnostního důvodu. K významu první části (došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu) je třeba uvést, že skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Význam další části označeného písm. b) citovaného zákonného ustanovení („při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto vytýkanou vadu měl soud napadané rozhodnutí zrušit“) se zakládá na faktu, že intenzita porušení řízení před správním orgánem byla v přímé souvislosti s následnou nezákonností tohoto rozhodnutí. K poslednímu možnému porušení („rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost“) Nejvyšší správní soud uvádí, že jeho možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí.

Po porovnání všech tvrzení stěžovatelky - stěžovatelka zejména namítala, že správní orgán porušil § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 46 správního řádu, neb si nezajistil dostatek informací o vydírání podnikatelů, jakož i o reálném fungování státní ochrany - s uvedeným významem jednotlivých částí označeného písm. b) § 103 odst. 1 s. ř. s., došel Nejvyšší správní soud k závěru, že k naplnění ani z jedné části citovaného zákonného ustanovení, přičemž konstatuje, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou jasně jmenovány důkazy, z nichž žalovaný čerpal svá skutková zjištění, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů. Skutkový stav tak byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné; přitom nedošlo k porušení označených ustanovení správního řádu.

Ani v těchto námitkách proto Nejvyšší správní soud stěžovatelce nepřisvědčil.

Konečně i k poslední námitce týkající se překážek vycestování odkazuje Nejvyšší správní soud na výše uvedené a doplňuje, že k naplnění taxativně vymezených důvodů v § 91 zákona o azylu ani podle jeho názoru nedošlo. Stejně tak Nejvyšší správní soud neshledal

ani namítané porušení mezinárodních závazků České republiky, zejména pak označeného čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv.

V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že nebyl dán žádný z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) či b) s. ř. s., pro které by bylo třeba napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze zrušit.

Za této situace Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatelka podala současně s kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný správní orgán žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 25. května 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu